
Suunnittelutarvehakemus koskien aurinkosähkön tuotantoalueen rakentamista kiinteistöille 790-452-2-11, 790-452-2-97, 790-452-2-98, 790-464-1-45, 790-402-4-6, 790-406-2-39, 790-464-1-49, 790-464-1-60, 790-464-1-63, 790-464-1-56, 790-464-1-59, 790-406-2-40, 790-402-3-12, 790-458-2-10, 790-464-1-15 Putajantie 900-1200

YMPLTK 03.10.2023 § 99

Hakijat:

Winda Energy Oy / Kankaan Aurinko Oy

Hakemus:

Lupaa haetaan maa-asenteiselle aurinkosähkön tuotantoalueelle.

Haettu aurinkosähkön tuotantoalue sijoittuu Putajantien molemmin puolin Putajantie 900 ja Putajantie 1200 väliselle alueelle Vammalan ja Putajan välisen tien keskivaiheille. Alueelle haetaan lupaa 65 MWp tehoiselle yksikölle. Tuotantoalue on kooltaan 108ha. Tuotantoalue muodostuu viidestä erillisestä alueesta. Hankealue sijoittuu 15 kiinteistön alueelle. Alueet ovat nykyiseltä käytöltään peltoa ja metsää. Tuotantoalueelle sijoittuvat metsäalueet ovat pääosin päätehakattuja. suunnitellulle alueella ei ole osoitettu kaavoissa varauksia.

Kunta: Sastamala

Kiinteistöt: 790-452-2-11, 790-452-2-97, 790-452-2-98, 790-464-1-45, 790-402-4-6, 790-406-2-39, 790-464-1-49, 790-464-1-60, 790-464-1-63, 790-464-1-56, 790-464-1-59, 790-406-2-40, 790-402-3-12, 790-458-2-10, 790-464-1-15

Pinta-ala: 108 ha

Sijainti: Putajantien molemmin puolin Vammalan ja Putajan välisen tien keskivaiheille.

Osoite: Putajantie 900 - Putajantie 1200

Suunnittelutarve:

Hanke on kooltaan merkittävä ja edellyttää rakennuslupaa laajempaa vaikutusten arviointia. Suomessa on yhdeksi yleiseksi käytännöksi muodostunut aurinkovoimapuistojen toteutusmahdollisuuksien arviointi suunnitteluratkaisulla. Sastamalan kaupungin ympäristölautakunta on 9.5.2023 määritellyt aurinkovoimapuistojen suunnittelutarvehakemuksen käsittelytavan ja hakemusten edellyttämät asiakirjat. Aurinkovoimapuistojen suunnittelutarveratkaisun käsittely on kaksivaiheinen:

Ensimmäisessä kokouksessa ympäristölautakunta tutustuu hankkeesta saatuun materiaaliin ja asettaa suunnitelmat ja selvitykset nähtäville kuukauden ajaksi, jolloin hankkeesta on mahdollisuus jättää mielipiteet. Hankkeesta tiedotetaan lehti-ilmoituksella. Maanomistajia ja naapurikiinteistöjen omistajia tiedotetaan kirjeitse. Tämän hankkeen osalta asuin- ja vapaa-ajanrakennusten omistajille järjestetään suunnitelmien nähtävillä olon aikana myös kuulemistilaisuus.

Hankkeesta pyydetään lausunnot tarvittavilta tahoilta. Seuraavassa ympäristölautakunnan kokouksessa käydään läpi saatu palaute ja

mahdolliset suunnitelmiin ja selvityksiin tehdyt muutokset. Jos hanke on käsiteltävissä, lautakunta hyväksyy tai hylkää sen. Lautakunta voi myös edellyttää suunnitelmien/ selvitysten täydentämistä ennen suunnittelutarvehakemuksen lopullista käsittelyä.

Kun suunnittelutarveratkaisu on myönnetty on hankkeelle mahdollista hakea rakennuslupaa.

MRL 137 § mukaan sen lisäksi, mitä rakennusluvan edellytyksistä muutoin säädetään, rakennusluvan myöntäminen 16 §:ssä tarkoitetulla suunnittelutarvealueella, jolle ei ole hyväksytty asemakaavaa, edellyttää, että rakentaminen:

1) ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;

2) on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta; ja

3) on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista.

Kaavoitustilanne ja muut rakentamista ohjaavat päätökset:

Maakuntakaava

Pirkanmaan maakuntakaava 2040:ssä hankealueelle ei ole osoitettu aluevarauksia. Hankealueen eteläosassa sijaitsee kaksi sähköasemaa ja alueen poikki itä-länsisuunnassa kulkee voimajohtolinja. Hankealueen länsipuolella sijaitsee yksityismaiden suojelualue ja itäpuolella maa- ja metsätalousvaltainen alue, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä. Hankealueen eteläpuolella sijaitsee maakunnallisesti arvokas Vaunujoen kulttuurimaisema-alue sekä maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävä ohjeellinen ulkoilureitti

Yleiskaava

Ei yleiskaavaa

Asemakaava

Ei asemakaavaa.

Sastamalan rakennusjärjestys

Rakennuspaikka ja rakentaminen

Hankealue sijoittuu 15 kiinteistön alueelle ja muodostaa 5 osakokonaisuutta, jotka sijaitsevat lähellä toisiaan. Esitetty tuotantoalue on kooltaan 108ha. Hankealueesta on peltoa 58ha, avohakattuja alueita 30ha ja puustoisia alueita peltojen laidoilla ja saarekkeissa 20ha. Alue on maaston muodoiltaan melko tasaista ja harvahkoon rakentunutta kyläaluetta. Hankealueiden välittömässä läheisyydessä sijaitsee 15 vakituisen asumisen statuksella olevaa

kiinteistöä ja yksi loma-asumisen statuksella oleva kiinteistö. Hankealueen eteläosan läpi kulkee Fingridin 400 kV ja 110 kV voimajohdot.

Aurinkosähkön tuotantoalueelle rakennetaan noin 2000–4000 maasenteistä telineyksikköä, joihin asennetaan noin 100 000–150 000 aurinkopaneelia. Telineyksikön korkeus on noin 4-7 m. Peltoalueille aurinkopaneelien telineet perustetaan ruuvipaaluilla, jotka kierretään pintamaan läpi tiiviiseen saveen tai turpeeseen. Moreenialueella telineet perustetaan maavaraisesti. Tuotantoalueen jokaiselle osaluueelle A-E asennettavat muuntamot perustetaan maanvaraisesti. Muuntamot ovat puistomuuntamo- tai kontti ja yhden muuntamon vaatima maapinta-ala perustuksineen ja huoltoteineen on noin 50-75m². Muuntamoita asennetaan yhteensä 30 kpl. Lähtökohtaisesti tuotantoalue aidataan. Hankealueelle on mahdollista suunnitella maisemointia tarvittaessa.

Aurinkovoimalan verkkoliittymä toteutetaan E-osan kiinteistön 790-464-1-15 poikki kulkevan Fingridin 400 kV ja 110 kV voimajohtojen yhteyteen siten, että 110 kV voimajohdon kytkentäpiste on kahden 110 kV linjaerottimen välissä. Verkkoliitäntää varten kiinteistölle rakennetaan maaseutumainen sähköasema, jonka tilavaraus on n. 50 x 60 metriä. Sähköasema-alue aidataan verkkoaidalla sähköturvallisuus määräysten mukaisesti.

Sähköasemalle rakennetaan liittymä ja huoltotie Putajantieltä. Koska tietä pitkin kuljetetaan raskas muuntajalavetti sekä muuntaja, tarkentuu tien ja sähköaseman tarkka sijainti hankekehityksen edetessä, kun pohjatutkimukset alueella on suoritettu.

Tuotantoalueen sisäiseen sähkönsiirtoon tarvittava kaapeli asennetaan peltoalueelle ja teiden varsille kaivamalla. Keskijännitekaapelointi sijoitetaan tiealueen ulkopuolella tai tiealueen reunaan. Maakaapeli kulkee Putajantien poikki kolmessa kohdassa. Maakaapelille sekä kaapelin tienristeämille haetaan sijoitusluvut tarvittavin osin viranomaisilta, ELY-keskukselta ja maanomistajilta.

Tuotantoalueen läheisyydessä sijaitsee asuin- ja lomakiinteistöjä.

Yhdyskuntarakenne:

Rakennuspaikka sijaitsee Putajantien varrella Lakkiniemen harvaan asutulla pääosin Putajantien varteen rakentuneella kyläalueella. kyläalueen reunalla. Alue on haja-asutusluonteista aluetta.

Yhdyskuntatekniset valmiudet:

Alueella ole vesi- ja viemäriverkkoa. Voimalinja ja muuntoasemat mahdollistavat aurinkovoiman tuotantoalueen liittämisen valtakunnan verkkoon.

Ympäristö- ja suojeluarvot:

Alueelle ei ole kaavoissa osoitettu kohteita, joilla on ympäristö- ja suojeluarvoja. Hankealueen länsipuolella sijaitsee yksityismaiden suojelualue ja itäpuolella maa- ja metsätalousvaltainen alue, joka on

ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä. Hankealueen eteläpuolella sijaitsee maakunnallisesti arvokas Vaunujoen kulttuurimaisema-alue sekä maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävä ohjeellinen ulkoilureitti.

Hankealueelle on toteutettu liito-orava- sekä kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitykset. Luontoselvitysten mukaan alueen sisällä on ruohokorven ja pienveden välittömän lähiympäristön muodostama metsälain 10 §:n erityisen tärkeä elinympäristö ja sen yhteydessä vesilain 2. luvun 11 §:n mukainen suojeltava norouoma. Tällä alueelle ei ole suunnitella aurinkopaneeleja (liitteet 1 ja 6). Metsälain ja vesilain mukaisia kohteita lukuun ottamatta alue on voimakkaasti käsiteltyä talousmetsää ja maatalouskäytössä olevaa peltoa, joilla ei ole luonnonsuojelullisia arvoja. Uhanalaisia tai muuten huomionarvoisia kasvilajeja tai luontotyypejä, jotka pitäisi ottaa huomioon voimaloita suunniteltaessa, ei luontoselvityksissä havaittu.

Pirkanmaan maakuntamuseon pyynnöstä alueella on suoritettu arkeologinen inventointi kesällä 2023 Maanala Oy:n toimesta. Inventoinnin raportti on lähetetty maakuntamuseon käsiteltäväksi. Lopullista lausuntoa ei ole vielä saatu.

Pirkanmaan ELY-keskukselle on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) harkintapyyntö. Suoraa syytä, miksi hanke vaatisi YVA-menettelyn, ei ELY-keskuksen ohjeistuksesta löydy, joten hanke etenee tarveharkinnalla. ELY-keskuksen päätöstä ei ole vielä saatu.

Vaikutusten arviointi (hanketoimijan laatima):

Vaikutus yhdyskuntarakenteeseen

Hankkeella on selkä vaikutus yhdyskuntarakenteeseen, sillä pääosin maatalouskäytössä oleva alue otetaan teolliseen käyttöön. Vaikutus on kuitenkin siltä osin neutraali, että maa-ala siirtyy yhdestä taloudellisen toiminnan toimesta toiseen. Tällä hetkellä hankealueella maataloustoimintaa harjoittavat kiinteistönomistajat ovat mukana aurinkovoimahankkeen kehittämisessä ja yhteisymmärryksessä hankkeen vaikutuksista kiinteistöjen käyttöön.

Vaikutus valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Hanke edistää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tukemalla alueen elinvoimaa ja mahdollistamalla päästöttömän energiantuotannon ja siihen liittyvää muuta elinkeinotoimintaa. Hanke edesauttaa vähähiilistä yhdyskuntakehitystä. Hanke lisää uusiutuvan energian tuotantoa. Hankkeella voidaan katsoa olevan myös yhteiskunnan huoltovarmuutta lisäävä vaikutus, sillä se lisää hajautettua, kotimaista energiantuotantoa.

Vaikutus kaavoihin (maakuntakaava, yleiskaava)

Alueella ei ole voimassa olevaa tai vireillä olevaa yleiskaavaa, eikä ole tiedossa suunnitelmia alueen kaavoittamiseksi, joten hanke ei vaikuta yleiskaavoitukseen. Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 on merkittynä alueen eteläosasta itä-länsisuunnassa kulkeva

voimajohtolinja sekä itäpuolella pohjois-eteläsuunnassa kulkeva voimajohtolinjan yhteystarvemerkinä. Hanke ei vaikuta olemassa olevaan linjaukseen eikä merkittäväällä tavalla yhteystarvelinjaukseen.

Liikennevaikutukset

Hankkeen vaikutukset liikenteeseen ovat rakennusaikaa lukuun ottamatta vähäiset. Hankkeen käyttöön aikana liikenne hankealueelle on vähäistä. Hankealueella tullaan tekemään satunnaisia aikataulutettuja sekä tarpeen vaatiessa muita huoltotöitä, joiden toteuttaminen ei vaadi erikoisjärjestelyjä liikenteen kannalta. Hankkeen rakentamisen aikana vaikutus on hetkellisesti lisääntynyt työmaaliikenne. Tähän sisältyy rekka- ja kuorma-auto liikenne. Erikoiskuljetusreittien suunnittelua ei tarvita. Rakennusajan arvioidaan kestävän 12–18 kuukautta. Mahdollisista muuttuneista liikennejärjestelyistä neuvotellaan ja tiedotetaan asianmukaisesti.

Hankealue liitetään Putajantiehen (2942) mahdollisimman pitkälti olemassa olevia tieyhteyksiä hyödyntäen. Tarvittaessa rakennetaan uusia liittymiä muun muassa pelastusviranomaisen vaatimukset huomioon ottaen. Tieyhteys on kuvattu asemapiirustuksessa, joka on lisätty erilliseksi liitteeksi hakemukseen.

Aurinkopuistoja voidaan sijoittaa turvallisesti tien viereen. Suomessa esimerkiksi Lahdenväylän (tie E75) varrella on Keravan Energian aurinkovoimalaitos, ja Tampereen moottoritien (tie 3) varrella on Helenin aurinkovoimalaitos. Aurinkovoimalaitos on muualla maailmassa esimerkiksi lentokentillä. Tarvittaessa Traficomilta pyydetään lausunto lähimmäksi tietä sijoittuvien paneelien asentamisesta.

Vaikutus yhdyskuntateknisiin verkostoihin

Hankkeen ei ole tarpeen liittyä vesi- tai viemäriverkostoon. Hanke liittyy sähköverkkoon hankealueelle sijoitettavan sähköaseman kautta, minimoiden näin hankkeen vaikutuksen hankealueen ulkopuolisille alueille. Hankekehittäjä vastaa verkkoliitynnästä sopimisesta, liittynnän teknisen toteutuksen kehittämisestä sekä kustannuksista.

Vaikutus maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Hanke vaikuttaa paikallisesti maisema-arvoihin. Vaikutus pienenee nopeasti liikuttaessa kauemmas hankealueesta, sillä paneelirivistön korkeus on noin 4–7 metriä, joten paneelit jäävät rakennusten ja puuston taakse. Kauimmaksi voimala on erotettavissa lähialueen peltojen yli muutamien satojen metrien päähän. Paikallisesti maisemavaikutus on suurin tieltä katsottuna, sillä tästä suunnasta näköestettä aurinkovoimalan suuntaan ei ole. Aurinkovoimala-alue tullaan aitaamaan. Raja-aidan jälkeen ennen paneelirivejä sijoittuu vielä huolto- ja pelastustie.

Aurinkovoimalan maisemavaikutus on suuri myös alueen välittömässä läheisyydessä olevien kiinteistöjen asukkaille. Asuinrakennuksiin jätetään myös asianmukainen suojavajöhyke. Suojavajöhykkeen leveys on vähintään kymmeniä metrejä. Näin varmistetaan myös se, että rakennusaikana häiriö asuinrakennuksiin

voidaan minimoida. Asuinrakennusten ja hankealueen väliin voidaan myös istuttaa esimerkiksi pensasaitaa, joka omalta osaltaan voi hieman vähentää maisemavaikutusta. Neljä lähialueella olevaa asuinrakennusta on hankkeen vuokranantajien omistuksessa (kuva 1). Maisemavaikutusta voi arvioida tarkemmin havainnekuvien avulla.

Havainnekuvat toimitetaan kunnalle erikseen.

Aluetta tai sen lähiympäristöjä ei olla määritelty arvokkaaksi kulttuuriympäristöiksi tai valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (VAMA, Syke 2021). Myöskään maakuntakaavassa alueelle ei ole osoitettu maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaita alueita tai kohteita. Lähin valtakunnallisesti arvokkaaksi maisemaksi määritelty alue on Rautaveden kulttuurimaisema, lähimmillään etelän suunnassa n. 5,5 km päässä. WSP:n toteuttamassa luontoselvityksessä alueen kulttuuriympäristöjä ei todettu uhanalaisiksi suojeltaviksi luontotyypeiksi tai perinnebiotoopeiksi. Pirkanmaan maakuntamuseon tiedossa ei ole arkeologisia kohteita hankealueella, mutta museo on pyytänyt hankekehittäjää tekemään selvityksen hankkeen arkeologisista kohteista. Hankealueelle on tehty arkeologinen inventointi. Inventointiraportin hyväksyy Pirkanmaan maakuntamuseo, jonka lopullista lausuntoa odotetaan.

Vaikutus luonnonympäristöön

Hanke tulee vaikuttamaan luonnonympäristöön ottamalla talousmetsäalueen sekä maatalouskäytössä olevan peltoalueen teollisuuskäyttöön. Luontoselvityksissä ei kuitenkaan havaittu uhanalaisia tai muuten huomionarvoisia kasvilajeja tai luontotyyppisiä, jotka pitäisi ottaa huomioon voimaloita suunniteltaessa, pois lukien ruohokorven ja pienveden välittömän lähiympäristön muodostama metsälain 10 §:n erityisen tärkeä elinympäristö ja sen yhteydessä vesilain 2. luvun 11 §:n mukainen suojeltava norouoma. Nämä alueet sekä asianmukaiset suojavyöhykkeet rajataan aurinkovoimala-alueen ulkopuolelle. Alue on muutoin voimakkaasti käsiteltyä talousmetsää ja maatalouskäytössä olevaa peltoa, jolla ei ole luonnonsuojeluarvoja.

Vaikutus alueen piennisäkkäisiin pyritään minimoimaan käyttämällä voimalainfrastruktuurin aitaamiseen aitamateriaalia, joka mahdollistaa piennisäkkäiden kulun alueen läpi. Aurinkovoimala tulee vaikuttamaan alueella mahdollisesti liikkuvien suurten nisäkkäiden kuten peurojen ja hirvien liikkumiseen. Koska hankealue ei kuitenkaan ole yksi, yhtenäinen, iso alue, pääsevät myös isommat nisäkkäät liikkumaan hankealueen eri osien välistä.

Hankealueella on noin 20 ha puustoisia alueita peltojen laidoilla sekä alueen keskellä metsäsaarekkeina. Metsäsaarekkeet poistetaan aurinkovoimalan rakenteiden tieltä, mutta lähtökohtaisesti puita ei poisteta peltoalueiden laidoilta, mikä vähentää hankkeen ympäristö- ja maisemavaikutuksia.

Vaikutus asukkaisiin

Sadan metrin etäisyydellä hankealueesta on Maanmittauslaitoksen Maastotietokannan perusteella 11 asuinrakennusta (kuva 1). Viidensadan metrin etäisyydellä asuinrakennuksia on 24. Lähimmistä rakennuksista neljä on vuokranantajien kiinteistöjä (hakemussuunnitelman liite 4, hankealueen naapurikiinteistöjen yhteystiedot). Lisäksi sadan metrin etäisyydellä on yksi lomarakennus. Vaikutukset asukkaisiin liittyvät lähinnä maisemavaikutuksiin sekä mahdolliseen virkistyskäyttöön. Hankkeesta ei ole negatiivisia vaikutuksia esimerkiksi melun, värinän tai säteilyn kautta rakennusaikaa lukuun ottamatta, jolloin melu lisääntyy hetkellisesti liikenne- ja rakennustoimista.

Vaikutus virkistyskäyttöön

Alue on ollut aikaisemmin suurimmilta osin maatalouskäytössä olevaa peltoa, jonka virkistyskäyttöä ei ole seurattu. Jos alueella on virkistyskäyttöä, tulee vaikutus tähän olemaan negatiivinen, sillä aurinkovoimalan infrastruktuurin alueet aidataan, mikä rajoittaa hankealueella liikkumista. Hankkeen eri osien väliin jäävät käytävät ovat kuitenkin vapaassa käytössä, joten koko hankealuetta ei ole tarpeen kiertää.

Vaikutus vesistöön

Vesistövaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä. Hankealueen välittömässä läheisyydessä ei ole vesistöjä. Hankealueen maapohja pyritään pitämään päällystämättömänä, jotta esimerkiksi sadevesi pääsisi imeytymään samalla tavalla, kuin rakentamattomassa ympäristössä.

Vaikutus maaperään

Hanke vaikuttaa maaperään vaihtamalla alueen pääasiallisen käyttötarkoituksen maanviljelystä ja talousmetsästä aurinkovoimalan käyttöön. Hankealueelle tulevat aurinkovoimapaneeleit asennetaan ruuvipaaluin tai maavaraisesti. Osa infrastruktuurista kuten muuntamot rakennetaan murskepedille. Hankkeen rakentamisen jälkeen lisävaikutus maaperään on vähäinen. Hankealueella saa kasvaa matalaa kasvustoa, ja kasvustoa saa vuokrasopimuksen puitteissa poistaa ja torjua vain mekaanisesti, ei kemiallisesti. Hankkeella voidaan katsoa olevan myös positiivinen vaikutus maaperään, kun maataloustoiminnan aiheuttama ravinnekuorma pienenee.

Vaikutus suojelualueisiin

Hankealueella ei ole suojelualueita. Ympäristöselvityksissä hankealueen sisältä tunnistettiin yllä mainittu, ruohokorven ja pienveden välittömän lähiympäristön muodostama metsälain 10 §:n erityisen tärkeä elinympäristö ja sen yhteydessä vesilain 2. luvun 11 §:n mukainen suojeltava norouoma. Nämä alueet suojavyöhykkeineen jätetään aurinkovoimala-alueen ulkopuolelle.

Palvelut:

Sastamalan kuntakeskuksen palvelut sijaitsevat 16 km etäisyydellä.

Hakijan perustelut:

Hakijan perustelut liiteasiakirjoissa.

Naapurien kuuleminen:

Kaupunki kuulee naapuri kiinteistöjen omistajia suunnittelutarvehakemuksen ensimmäisen käsittelyn yhteydessä. Aurinkopuiston maisemallisella vaikutusalueella olevien asuin- ja vapaa-ajanrakennusten omistajille järjestetään suunnitelmien nähtävillä olon aikana kuulemistilaisuus.

Kuntalaisten kuuleminen:

Hankkeesta kuulutetaan paikallislehdissä ja hankkeeseen liittyvät asiakirjat tulevat nähtäville kaupungin nettisivuille ja kaupungintalolle. Hankkeesta on mahdollista jättää mielipide/huomautus.

Viranomaisten ja yhteisöjen kuuleminen:

Kaupunki pyytää lausunnot tarpeellisiksi näkemiltään viranomaisilta ja yhteisöiltä.

Lautakunnan listan valmisteluun mennessä hanketoimijan toimijan toimittama materiaali ei ole ollut riittävä maisemallisten ja asutukseen kohdistuvan vaikutuksen arviointiin. Hanketoimijalle on annettu mahdollisuus täydentää selvityksiä kokouspäivään 3.10 asti.

Liitteet:

Sastamalan kaupungin ohjeistus aurinkovoimapuistojen toteuttajille. Hakijan toimittama materiaali

Valmistelija

Maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila

Esittelijä

Maankäyttöjohtaja

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta asettaa suunnittelutarveratkaisuun liittyvät asiakirjat nähtäville ja antaa suunnittelutarveratkaisun vireilletulon tiedottamisen, asukkaiden kuulemisen sekä lausuntojen pyytämisen rakennusvalvonnan ja yhdyskuntasuunnittelun tehtäväksi.

Maksut: kaksi vaiheinen suunnittelutarveratkaisu 1 600 euroa + tiedottamisesta ja naapurinkuulemisesta aiheutuvat kustannukset.

Päätös

Asia jätettiin pöydälle lisäselvityksiä varten.

Merkittiin, että Joonas Koskinen oli kokouksessa mukana tämän asiakohdan aikana ennen asian käsittelyä ja päätöksentekoa.

Lisätietoja

Maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila, puh. 0406372321

YMPLTK 14.11.2023 § 116
513/10.03.00.12/2023

Lautakunta jätti asian pöydälle lisäselvityksiä varten. Lisäselvityksiä ja vaikutusten arviointia on tehty kaupungin maankäytön toimesta.

Lisäselvityksiä edellytettiin, koska haluttiin arvioida keskelle kyläaluetta suunnitellun aurinkovoimapuiston vaikutuksia kyläalueen asukkaisiin ja maisemaan. Kaupunki on kuullut alueen asukkaita, vuokranantajia ja arvioinut hankkeen vaikutuksia. Alueen asukkailta saadun palautteen ja arvioitujen maisemavaikutusten pohjalta on hanketoimijaa informoitu hankkeeseen liittyvistä muutostarpeista. Toimija on toteuttanut saadun palautteen perusteella merkittäviä muutoksia alkuperäiseen suunnitelmaan. Maankäytön toimialan näkemyksen mukaan suunnitelmaan tehdyt muutokset vähentävät merkittävästi asutukseen ja maisemaan kohdistuvia vaikutuksia. Nyt esitettyä ratkaisua voidaan pitää lähtökohdiltaan sellaisena, että se on mahdollista asettaa nähtäville ja siitä voidaan pyytää lausunnot.

Aurinkovoimapuiston suunnitelmaan tehdyt muutokset:

Uuden suunnitelman ero vanhaan suunnitelmaan on todettavissa kartalle sinisellä katkoviivalla osoitetuista alueista. Näiden sinisellä rajattujen alueiden osalta on uudessa suunnitelmassa paneelikentät poistettu.

Paneelien maksimikorkeutta on laskettu seitsemästä metristä 5,5:een metriin. Tämäkin on vain maksimikorkeus, johon toimija sitoutuu ja todennäköinen toteutuva paneelikorkeus on viimeisten arvioiden mukaan 3-3,5m.

Paneelirivien etäisyyttä asutukseen on kasvatettu. Päivitettyssä paneelisijoittelussa on otettu huomioon ensimmäisen vaiheen jälkeen käydyt keskustelut paikallisten asukkaiden ja kunnan kanssa.

Hankealueen koko on myös pienentynyt alkuperäisestä 108 hehtaaria viiteenkymmeneen hehtaariin.

Uusi aluerajaus näkyy uudessa layoutissa, sisältäen nyt uutena kiinteistöt 790-464-1-57 ja 790-464-1-51

Vaikutusten arviointi (päivitetty, hanketoimijan laatima):

Vaikutus yhdyskuntarakenteeseen

Hankkeella on selkä vaikutus yhdyskuntarakenteeseen, sillä pääosin maatalouskäytössä oleva alue otetaan teolliseen käyttöön. Vaikutus on kuitenkin siltä osin neutraali, että maa-ala siirtyy yhdestä taloudellisen toiminnan toimesta toiseen. Tällä hetkellä hankealueella maataloustoimintaa harjoittavat kiinteistönomistajat ovat mukana aurinkovoimahankkeen kehittämisessä ja yhteisymmärryksessä hankkeen vaikutuksista kiinteistöjen käyttöön.

Vaikutus valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Hanke edistää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tukemalla alueen elinvoimaa ja mahdollistamalla päästöttömän energiantuotannon ja siihen liittyvää muuta elinkeinotoimintaa.

Hanke edesauttaa vähähiilistä yhdyskuntakehitystä. Hanke lisää uusiutuvan energian tuotantoa. Hankkeella voidaan katsoa olevan myös yhteiskunnan huoltovarmuutta lisäävä vaikutus, sillä se lisää hajautettua, kotimaista energiantuotantoa.

Vaikutus kaavoihin (maakuntakaava, yleiskaava)

Alueella ei ole voimassa olevaa tai vireillä olevaa yleiskaavaa, eikä ole tiedossa suunnitelmia alueen kaavoittamiseksi, joten hanke ei vaikuta yleiskaavoitukseen. Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 on merkittynä alueen eteläosasta itä-länsisuunnassa kulkeva voimajohtolinja sekä itäpuolella pohjois-eteläsuunnassa kulkeva voimajohtolinjan yhteystarvemerkinä. Hanke ei vaikuta olemassa olevaan linjaukseen eikä merkittävällä tavalla yhteystarvelinjaukseen.

Liikennevaikutukset

Hankkeen vaikutukset liikenteeseen ovat rakennusaikaa lukuun ottamatta vähäiset. Hankkeen käyttöiän aikana liikenne hankealueelle on vähäistä. Hankealueella tullaan tekemään satunnaisia aikataulutettuja sekä tarpeen vaatiessa muita huoltotöitä, joiden toteuttaminen ei vaadi erikoisjärjestelyjä liikenteen kannalta. Hankkeen rakentamisen aikana vaikutus on hetkellisesti lisääntynyt työmaaliikenne. Tähän sisältyy rekka- ja kuorma-auto liikenne. Erikoiskuljetusreittien suunnittelua ei tarvita. Rakennusajan arvioidaan kestävän 12-18 kuukautta. Mahdollisista muuttuneista liikennejärjestelyistä neuvotellaan ja tiedotetaan asianmukaisesti.

Hankealue liitetään Putajantiehen (2942) mahdollisimman pitkälti olemassa olevia tieyhteyksiä hyödyntäen. Tarvittaessa rakennetaan uusia liittymiä muun muassa pelastusviranomaisen vaatimukset huomioon ottaen. Tieyhteys on kuvattu asemapiirustuksessa, joka on lisätty erilliseksi liitteeksi hakemukseen. Aurinkopuistoja voidaan sijoittaa turvallisesti tien viereen. Suomessa esimerkiksi Lahdenväylän (tie E75) varrella on Keravan Energian aurinkovoimalaitos, ja Tampereen moottoritien (tie 3) varrella on Helenin aurinkovoimalaitos. Aurinkovoimalaitos on muualla maailmassa esimerkiksi lentokentillä. Tarvittaessa Traficomilta pyydetään lausunto lähimmäksi tietä sijoittuvien paneelien asentamisesta.

Vaikutus yhdyskuntateknisiin verkostoihin

Hankkeen ei ole tarpeen liittyä vesi- tai viemäriverkostoon. Hanke liittyy sähköverkkoon hankealueelle sijoitettavan sähköaseman kautta, minimoiden näin hankkeen vaikutuksen hankealueen ulkopuolisille alueille. Hankekehittäjä vastaa verkkoliitynnästä sopimisesta, liitynnän teknisen toteutuksen kehittämisestä sekä kustannuksista.

Vaikutus maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Hanke vaikuttaa paikallisesti maisema-arvoihin. Vaikutus pienenee nopeasti liikuttaessa kauemmas hankealueesta, sillä paneelirivistön korkeus on noin 4–5,5 metriä, joten paneelit jäävät rakennusten ja puuston taakse. Kauimmaksi voimala on erotettavissa lähialueen peltojen yli muutamien satojen metrien päähän. Paikallisesti maisemavaikutus on suurin tieltä katsottuna, sillä tästä suunnasta näköestettä aurinkovoimalan suuntaan ei ole. Aurinkovoimala-alue tullaan aitaamaan. Raja-aidan jälkeen ennen paneelirivejä sijoittuu vielä huolto- ja pelastustie. Aurinkovoimalan maisemavaikutus on suuri myös alueen välittömässä läheisyydessä olevien kiinteistöjen asukkaille. Asuinrakennuksiin jätetään myös asianmukainen suojavyöhyke.

Päivitettyssä paneelisijoittelussa on otettu huomioon keskustelut paikallisten asukkaiden ja kunnan kanssa. Tarpeeksi suurella etäisyydellä varmistetaan myös se, että rakennusaikana häiriö asuinrakennuksiin voidaan minimoida. Asuinrakennusten ja hankealueen väliin voidaan myös istuttaa esimerkiksi pensasaitaa, joka omalta osaltaan voi hieman vähentää maisemavaikutusta. Neljä lähialueella olevaa asuinrakennusta on hankkeen vuokranantajien omistuksessa (kuva 1). Maisemavaikutusta voi arvioida tarkemmin havainnekuvien avulla. Havainnekuvat toimitetaan kunnalle erikseen.

Aluetta tai sen lähiympäristöjä ei olla määritelty arvokkaaksi kulttuuriympäristöiksi tai valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (VAMA, Syke 2021). Myöskään maakuntakaavassa alueelle ei ole osoitettu maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaita alueita tai kohteita. Lähin valtakunnallisesti arvokkaaksi maisemaksi määritelty alue on Rautaveden kulttuurimaisema, lähimmillään etelän suunnassa n. 5,5 km päässä. WSP:n toteuttamassa luontoselvityksessä alueen kulttuuriympäristöjä ei todettu uhanalaisiksi suojeltaviksi luontotyypeiksi tai perinnebiotoopeiksi. Pirkanmaan maakuntamuseon tiedossa ei ole arkeologisia kohteita hankealueella, mutta museo on pyytänyt hankekehittäjää tekemään selvityksen hankkeen arkeologisista kohteista. Hankealueelle on tehty arkeologinen inventointi. Inventointiraportin hyväksyy Pirkanmaan maakuntamuseo, jonka lopullista lausuntoa odotetaan.

Vaikutus luonnonympäristöön

Hanke tulee vaikuttamaan luonnonympäristöön ottamalla talousmetsäalueen sekä maatalouskäytössä olevan peltoalueen teollisuuskäyttöön. Luontoselvityksissä ei kuitenkaan havaittu uhanalaisia tai muuten huomionarvoisia kasvilajeja tai luontotyyppisiä, jotka pitäisi ottaa huomioon voimaloita suunniteltaessa, pois lukien ruohokorven ja pienveden välittömän lähiympäristön muodostama metsälain 10 §:n erityisen tärkeä elinympäristö ja sen yhteydessä vesilain 2. luvun 11 §:n mukainen suojeltava norouoma. Nämä alueet sekä asianmukaiset suojavyöhykkeet rajataan aurinkovoimala-alueen ulkopuolelle. Alue on muutoin voimakkaasti käsiteltyä talousmetsää ja maatalouskäytössä olevaa peltoa, jolla ei ole luonnonsuojeluarvoja.

Vaikutus alueen piennisäkkäisiin pyritään minimoimaan käyttämällä voimalainfrastruktuurin aitaamiseen aitamateriaalia, joka mahdollistaa piennisäkkäiden kulun alueen läpi. Aurinkovoimala tulee vaikuttamaan alueella mahdollisesti liikkuvien suurten nisäkkäiden kuten peurojen ja hirvien liikkumiseen. Koska hankealue ei kuitenkaan ole yksi, yhtenäinen, iso alue, pääsevät myös isommat nisäkkäät liikkumaan hankealueen eri osien välistä. Hankealueella on noin 20 ha puustoisia alueita peltojen laidoilla sekä alueen keskellä metsäsaarekkeina. Metsäsaarekkeet poistetaan aurinkovoimalan rakenteiden tieltä, mutta lähtökohtaisesti puita ei poisteta peltoalueiden laidoilta, mikä vähentää hankkeen ympäristö- ja maisemavaikutuksia.

Vaikutus asukkaisiin

Sadan metrin etäisyydellä hankealueesta on Maanmittauslaitoksen Maastotietokannan perusteella 2 asuinrakennusta (kuva 1). Viidensadan metrin etäisyydellä asuinrakennuksia on 17. Lähimmistä rakennuksista neljä on vuokranantajien kiinteistöjä (hakemussuunnitelman liite 4, hankealueen naapurikiinteistöjen yhteystiedot). Lähin lomarakennus hankealueesta on n. 235 metrin päässä. Vaikutukset asukkaisiin liittyvät lähinnä maisemavaikutuksiin sekä mahdolliseen virkistyskäyttöön. Hankkeesta ei ole negatiivisia vaikutuksia esimerkiksi melun, tärinän tai säteilyn kautta rakennusaikaa lukuun ottamatta, jolloin melu lisääntyy hetkellisesti liikenne- ja rakennustoimista.

Vaikutus virkistyskäyttöön

Alue on ollut aikaisemmin suurimmilta osin maatalouskäytössä olevaa peltoa, jonka virkistyskäyttöä ei ole seurattu. Jos alueella on virkistyskäyttöä, tulee vaikutus tähän olemaan negatiivinen, sillä aurinkovoimalan infrastruktuurin alueet aidataan, mikä rajoittaa hankealueella liikkumista. Hankkeen eri osien väliin jäävät käytävät ovat kuitenkin vapaassa käytössä, joten koko hankealuetta ei ole tarpeen kiertää.

Vaikutus vesistöön

Vesistövaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä. Hankealueen välittömässä läheisyydessä ei ole vesistöjä. Hankealueen maapohja pyritään pitämään päällystämättömänä, jotta esimerkiksi sadevesi pääsisi imeytymään samalla tavalla, kuin rakentamattomassa ympäristössä.

Vaikutus maaperään

Hanke vaikuttaa maaperään vaihtamalla alueen pääasiallisen käyttötarkoituksen maanviljelystä ja talousmetsästä aurinkovoimalan käyttöön. Hankealueelle tulevat aurinkovoimapaneelit asennetaan ruuvipaaluin tai maavaraisesti. Osa infrastruktuurista kuten muuntamot rakennetaan murskepedille. Hankkeen rakentamisen jälkeen lisävaikutus maaperään on vähäinen. Hankealueella saa kasvaa matalaa kasvustoa, ja kasvustoa saa vuokrasopimuksen

puitteissa poistaa ja torjua vain mekaanisesti, ei kemiallisesti. Hankkeella voidaan katsoa olevan myös positiivinen vaikutus maaperään, kun maataloustoiminnan aiheuttama ravinnekuorma pienenee.

Vaikutus suojelualueisiin

Hankealueella ei ole suojelualueita. Ympäristöselvityksissä hankealueen sisältä tunnistettiin yllä mainittu, ruohokorven ja pienveden välittömän lähiympäristön muodostama metsälain 10 §:n erityisen tärkeä elinympäristö ja sen yhteydessä vesilain 2. luvun 11 §:n mukainen suojeltava norouoma. Nämä alueet suojavyöhykkeineen jätetään aurinkovoimala-alueen ulkopuolelle.

Naapurien kuuleminen:

Kaupunki kuulee naapuri kiinteistöjen omistajia suunnittelutarvehakemuksen ensimmäisen käsittelyn yhteydessä. Aurinkopuiston maisemallisella vaikutusalueella olevien asuin- ja vapaa-ajanrakennusten omistajille järjestetään suunnitelmien nähtävillä olon aikana kuulemistilaisuus.

Kuntalaisten kuuleminen:

Hankkeesta kuulutetaan paikallislehdissä ja hankkeeseen liittyvät asiakirjat tulevat nähtäville kaupungin nettisivuille ja kaupungintalolle. Hankkeesta on mahdollista jättää mielipide/huomautus.

Viranomaisten ja yhteisöjen kuuleminen:

Kaupunki pyytää lausunnot tarpeellisiksi näkemiltään viranomaisilta ja yhteisöiltä.

Luontoselvityksen ja arkeologisen selvityksen täydentäminen:

Alueelle kesällä 2023 laadittu luontokartoitus on tehty alkuperäisen suunnitelman mukaisille alueille. Nyt muuttuneessa suunnitelmassa on alueita, joidn osalta ei ole tehty luontokartoitusta. Näiden uusien alueiden osalta luontoselvitys tehdään ensi kesänä ennen rakennuslupien myöntämistä. Luontoselvityksestä ja sen mahdollisesta vaikutuksesta aurinkovoimapuistoon pyydetään lausunto ELY-keskukselta enne rakennusluvan myöntämistä. Arkeologinen selvitys täydennetään ja siitä pyydetään lausunto maakuntamuseolta ennen rakennusluvan myöntämistä.

Liitteet:

Sastamalan kaupungin ohjeistus aurinkovoimapuistojen toteuttajille. Hakijan toimittama materiaali

Valmistelija Maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila

Esittelijä Maankäyttöjohtaja

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta asettaa suunnittelutarveratkaisuun liittyvät asiakirjat nähtäville ja antaa suunnittelutarveratkaisun vireilletulon

tiedottamisen, asukkaiden kuulemisen sekä lausuntojen pyytämisen rakennusvalvonnan ja yhdyskuntasuunnittelun tehtäväksi.

Maksut: kaksi vaiheinen suunnittelutarveratkaisu 1 600 euroa + tiedottamisesta ja naapurinkuulemisesta aiheutuvat kustannukset.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti. Suunnitelmat asetetaan nähtäville, kun hakemusasiakirjat on täydennetty.

Lisätietoja

maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila, puh. 040 6372321, sähköposti: etunimi.sukunimi@sastamala.fi